

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 5 юни 2020 г.
(OR. en)

8622/20

JAI 473
JAIEX 48
RELEX 418
ASIM 32
COWEB 80
COSI 93
ENFOPOL 134

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	5 юни 2020 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	8132/20 REV 1
Относно:	Заклучения на Съвета относно засилване на сътрудничеството с партньорите от Западните Балкани в областта на миграцията и сигурността

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно засилване на сътрудничеството с партньорите от Западните Балкани в областта на миграцията и сигурността, приети на 5 юни 2020 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

**относно засилване на сътрудничеството с партньорите от Западните Балкани
в областта на миграцията и сигурността**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. КАТО ПРИПОМНЯ дискусията при неофициалната среща на министрите на 24 януари в Загреб относно възможните подходи за борба с мрежите за контрабанда на мигранти в Западните Балкани въз основа на съвместно изготвения от Европол, Frontex и EASO доклад¹, в рамките на която дискусия бе отправен призив за по-структурирано сътрудничество с партньорите в Западните Балкани, както и Декларацията от София, приета на срещата на високо равнище между ЕС и Западните Балкани през май 2018 г., политическите послания, отправени по време на срещата на високо равнище в Сибиу през май 2019 г., и Декларацията от Загреб, приета на срещата на високо равнище между ЕС и Западните Балкани през май;
2. КАТО ПРИПОМНЯ, че сътрудничеството и по-нататъшният напредък на всички наши партньори от Западните Балкани по европейския им път са принос към мира, стабилността и благоденствието както на Югоизточна Европа, така и на Европейския съюз;
3. КАТО ПРИВЕТСТВА поетия от партньорите от Западните Балкани ангажимент да отстояват европейските ценности и принципи и да провеждат необходимите реформи задълбочено и енергично;

¹ Док. ST 5312/20.

4. КАТО ПРИВЕТСТВА твърдия ангажимент на партньорите от Западните Балкани по отношение на върховенството на демокрацията и принципите на правовата държава, по-специално борбата с корупцията и организираната престъпност, доброто управление и зачитането на правата на човека, равенството между половете и правата на лицата, принадлежащи към малцинства;
5. КАТО ПРИЗНАВА продължаващите усилия на ЕС и Западните Балкани за борба с пандемията от коронавирус — включително с последствията ѝ за политиките в сферата на миграцията и сигурността — както и пакета от над 3,3 милиарда евро в полза на Западните Балкани²;
6. КАТО ПОДЧЕРТАВА факта, че един всеобхватен подход в областта на миграцията и сигурността налага по-нататъшно изпълнение на реформите в Западните Балкани и че успешното изпълнение на тези реформи представлява важен аспект от перспективата на Западните Балкани за членство в ЕС;
7. КАТО ПРИПОМНЯ, че миграционният натиск, упражняван от 2015 г. насам върху Европейския съюз и асоциираните към Шенген държави, както и върху партньорите от Западните Балкани по миграционния маршрут през Източното Средиземноморие, е значителен;
8. КАТО ПРИЗНАВА, че изявлението на ЕС и Турция от март 2016 г., допълнено от съвместно предприетите от държавите — членки на ЕС, и нашите партньори от Западните Балкани усилия за предотвратяване на незаконните миграционни потоци, доведе до намаляване на незаконната миграция от Турция към ЕС;
9. КАТО ПРИЗНАВА, че партньорите от Западните Балкани постигнаха съществен напредък в учредяването на нови или усъвършенствани институции и в прилагането на законите и процедурите в областта на убежището, закрилата, управлението на границите и законната миграция, както и в транспонирането на достиженията на правото на ЕС;

² Съобщение на Комисията от 29 април „Подкрепа за Западните Балкани за борба с COVID-19 и за възстановяване след пандемията“.

10. КАТО ПРИЗНАВА усилията както на партньорите от Западните Балкани, така и на държавите — членки на ЕС, за подобряване на двустранното сътрудничество с цел предотвратяване на незаконната миграция и незаконния престой и намаляване на големия брой неоснователни молби за убежище от граждани на държави от Западните Балкани, по-специално чрез увеличаване на усилията за борба с контрабандата и трафика на собствени граждани, повишаване на сътрудничеството в областта на връщането и насърчаване на ползването на канали за законна миграция в съответствие с националните правомощия;
11. КАТО ОТБЕЛЯЗВА, че въпреки това през 2018 г. и 2019 г. миграционният натиск се увеличи, а миграционните потоци видоизмениха както маршрута, така и състава си;
12. КАТО ОТБЕЛЯЗВА, че борбата с незаконната миграция е цел от първостепенно значение;
13. КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД неотдавнашните високи равнища на миграционен натиск в Югоизточна Европа, особено по границите между Гърция и Турция, както и факта, че влошаването на политическото или икономическото положение или състоянието на сигурността в Близкия изток, Африка и Южна Азия, както и социално-икономическите последици на пандемията от COVID-19 върху държавите на произход и транзитно преминаване биха могли да доведат до увеличаване на придвижванията на мигранти и бежанци;
14. КАТО ПРИПОМНЯ ангажимента на ЕС за цялостна миграционна политика, включваща ефективния контрол по външните граници на ЕС;
15. КАТО ОТЧИТА, че миграционният натиск по маршрута през Източното Средиземноморие нарастваше постоянно преди затварянето на границите вследствие на пандемията от коронавирус и това стимулира търсенето и предлагането на контрабандни услуги за пресичане на границите на партньорите в Югоизточна Европа без документи или с фалшифицирани такива, което води до малтретиране на мигрантите от страна на контрабандистите или трафикантите на хора, често застрашаващо живота на тези мигранти;

16. КАТО ОТЧИТА, че предизвикателствата пред партньорите от Западните Балкани в сферата на миграцията са взаимосвързани с тези, с които се сблъсква ЕС, и че са необходими действия, за да се гарантира, че те разполагат с необходимото, за да отвърнат конструктивно на тези общи предизвикателства;
17. КАТО ПРИЗНАВА значението на превенцията и борбата с тероризма и екстремизма, включително финансирането, радикализацията и връщането на чуждестранните бойци терористи;
18. КАТО ИЗРАЗЯВА загриженост от възможните опити на завръщащи се чуждестранни бойци терористи да влязат на европейска територия благодарение на мрежи за контрабанда на мигранти, действащи в региона на Югоизточна Европа;
19. КАТО ПРИПОМНЯ, че регионът на Западните Балкани е изправен пред предизвикателства в сферата на сигурността, дължащи се на организирани престъпни групи или терористични групировки;
20. КАТО ОТЧИТА, че много от заплахите за сигурността са от трансгранично естество, което изисква съгласуваност на предприеманите от ЕС и неговите партньори мерки и засилено сътрудничество, включително на оперативно равнище. Поради това е важно да се укрепи капацитетът на партньорите от Западните Балкани в областта на миграцията и сигурността, както и да се укрепят и задълбочат механизмите за сътрудничество;
21. КАТО ИЗТЪКВА постигнатите оперативни успехи в рамките на цикъла на политиката на ЕС за борба с организираната и тежката международна престъпност (ЕМРАСТ) за периода 2018—2021 г., и по-специално в сферата на борбата срещу подпомагането на незаконната имиграция, трафика на хора и на огнестрелни оръжия и борбата с документните измами, финансовите средства с престъпен произход и изпирането на пари³;

³ Док. ST 7704/17.

22. КАТО ОТЧИТА ролята на делегациите на ЕС в Западните Балкани за изпълнението на програмите за сътрудничество и предоставяната на региона подкрепа по линия на инструментите на външната политика на ЕС;
23. КАТО СЕ ОПИРА на широкообхватния и оперативен набор от мерки, приети от Съвета на 6 декември 2018 г. за засилване на ответните действия срещу мрежите за контрабанда на мигранти, със специален акцент върху Западните Балкани⁴;
24. КАТО ПОДЧЕРТАВА, че са важни изпращането на представители на партньорите от Западните Балкани в надлежните европейски агенции в областта на правосъдието и вътрешните работи и взаимното засилване на ангажираността на тези агенции и на правоприлагащите органи на държавите членки от региона на Западните Балкани⁵;
25. КАТО ОТБЕЛЯЗВА ролята на Европейската комисия при разпределянето на подходящи финансови ресурси, включително в рамките на фондовете и инструментите от следващата многогодишна финансова рамка, и при координирането на подкрепата от ЕС за партньорите в Западните Балкани за развиването на капацитета им да осъществяват допълнителни дейности в областта на политиката за миграцията и сигурността;
26. КАТО ОТЧИТА двустранните и многостранните усилия, които редица държави членки полагат в подкрепа на партньорите от Западните Балкани в областта на управлението на границите и сигурността, убежището и приемането,

⁴ Док. ST 15250/18.

⁵ Док. ST 5754/20.

СЪВЕТЪТ

ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ЗАЕДНО С ПАРТНЬОРИТЕ ОТ ЗАПАДНИТЕ БАЛКАНИ:

27. да продължат да подкрепят партньорите от Западните Балкани по въпросите на миграцията и сигурността в съответствие с всеобхватния подход на ЕС при разработването на мрежи за сътрудничество и партньорство с цел:
- постигане на по-ефективна миграционна политика и по-ефективно управление на границите, особено по отношение на предотвратяването на незаконната миграция и вторичните придвижвания, в съответствие с приоритетите и стратегиите на ЕС;
 - по-нататъшно подобряване на функционирането на системите за убежище на партньорите (включително регистрацията и укрепването на подходящия капацитет за приемане на мигранти и бежанци), като се имат предвид първостепенните цели да се постигне съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на убежището и да се гарантира, че партньорите в Западните Балкани ще бъдат считани за сигурни трети държави;
 - по-нататъшно засилване на сътрудничеството в областта на обратното приемане, включително по отношение на гражданите на трети държави, подали молба за международна закрила в Западните Балкани, но неподлежащи на такава закрила;
 - повишаване на капацитета за провеждане на доброволно и принудително връщане в държавите на произход на незаконно пребиваващи граждани на трети държави;
 - стимулиране на регионалния обмен на информация, както и допълнително подобряване на съществуващите канали за комуникация между партньорите от Западните Балкани и ЕС;

- засилване на сътрудничеството и стимулиране на способността на партньорите да се справят с разпространението на дезинформация и фалшиви новини, както и с усилията на чуждестранни фактори да използват в свой интерес миграционния натиск по маршрутите в Западните Балкани;
- укрепване на способността на Западните Балкани да реагират на евентуални кибератаки и хибридни заплахи;
- укрепване на способността на партньорите за разбиване на мрежите за контрабанда и трафик;
- реагиране на основни заплахи за сигурността и хуманитарни предизвикателства;
- осигуряване на подходящо обучение с цел да се утвърдят последователни ответни действия на предизвикателствата в горепосочените области;
- използване на наличните инструменти на ЕС, вкл. мисиите и операциите по линия на ОПСО, и сътрудничество с тези инструменти в съответствие с интегрирания подход;

28. да разгледат по-задълбочено възможностите за по-тясно сътрудничество със СЕРОЛ, Европол, ЕАСО и Европейската агенция за гранична и брегова охрана в съответните им области, а също и с инструментите на външната политика, включително във връзка с предотвратяването на незаконни вторични придвижвания и борбата с контрабандата на мигранти и други форми на тежка престъпност, в контекста на призива на Европейската комисия за финансиране на общи оперативни партньорства чрез създадените за целта финансови инструменти;

29. да водят ефективно борба с организираната престъпност (и особено организираниите престъпни мрежи, занимаващи се с контрабанда на мигранти, трафик на огнестрелни оръжия, производство и трафик на наркотици, трафик на хора, документни измами и изпиране на пари), както и с тероризма и насилническия екстремизъм;
30. да постигнат по-широко сближаване на оперативните стандарти и капацитет между партньорите от Западните Балкани и в сътрудничество с партньорите от ЕС в областта на миграцията и сигурността;
31. да подобрят още повече оперативните резултати между държавите — членки на ЕС, и партньорите от Западните Балкани чрез обмен на информация и на приложими данни относно по-важните случаи на трансгранични престъпни дейности, като се спазват съответните изисквания за защита на данните;
32. да активизират участието на партньорите от Западните Балкани в съответните оперативни действия от цикъла на политиката на ЕС/ЕМПАСТ, включително чрез участие в съвместни екипи за разследване (с евентуално създаване на такива екипи съвместно от ЕС и Западните Балкани) и оперативни работни групи (напр. полицейски звена за разследване, митнически органи, служби за възстановяване на активи, звена за финансово разследване, погранични операции), както и насърчаване на внедряването на SIENA от съответните фактори в областта на правоприлагането;
33. да използват ефективно инструментите на Международната организация на криминалната полиция — Интерпол, и по-специално базата данни относно откраднати или изчезнали документи за пътуване, и активно да споделят информация, свързана със сигурността, чрез мрежата I-24/7 в съответствие със законодателството на ЕС и националното законодателство;

34. да развиват сътрудничеството и обмена на информация въз основа на наскоро приетия Регламент (ЕС) 2019/1240 за създаване на европейска мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията и да използват мрежата за насърчаване на институционалното и оперативното сътрудничество с партньорите от региона;
35. в тясно сътрудничество с европейската гранична и брегова охрана и EASO да очертаят съвместна картина на анализа на риска с цел повишаване на ситуационната осведоменост и привеждане в съответствие на планове за действие в извънредни ситуации в случай на голям приток на смесена миграция;
36. да активизират усилията на партньорите от Западните Балкани за по-нататъшно привеждане в съответствие на визовите им политики с тези на ЕС, за да се гарантира добре управлявана среда на миграция и сигурност;

ПРИЗОВАВА КОМИСИЯТА:

37. да активизира, съвместно с държавите членки и партньорите от Западните Балкани, усилията да се осигури сключването и при необходимост, бързото изменение, както и ефективното изпълнение на всички споразумения за статуса с партньорите от Западните Балкани, като с това се улесни засилването на оперативното им сътрудничество с Европейската агенция за гранична и брегова охрана;
38. да продължи да извършва оценка на сътрудничеството с партньорите от Западните Балкани и на техния напредък в областта на миграцията и сигурността, включително в цялостната рамка на отношенията на ЕС с региона;
39. да извърши оценка заедно с партньорите в Западните Балкани на мерките и механизмите, които те понастоящем прилагат, и да проучи допълнителни инструменти и ресурси за справяне с предизвикателствата в сферата на миграцията и сигурността;

40. да продължи да си сътрудничи с партньорите от Западните Балкани и да ги подкрепя при изпълнението на съвместния план за действие за борба с тероризма за Западните Балкани и свързаните с това шест двустранни спогодби;
41. да насърчава навременния обмен на информация, свързана с борбата с тероризма, и да повишава капацитета за справяне с други предизвикателства в сферата на сигурността, като укрепването на киберсигурността и — въз основа на резултатите от проучванията на риска — устойчивостта на хибридни заплахи;
42. да оказва подкрепа на партньорите от Западните Балкани в техните дейности по предотвратяване и противодействие на радикализацията и насилствения екстремизъм, включително чрез Мрежата за осведоменост по въпросите на радикализацията (RAN) и съответните резултати от финансирани от ЕС проекти, и Регионалната мрежа на националните координатори по въпросите на предотвратяването и противодействието на насилствения екстремизъм (RNNC), председателствана от регионалния експерт на ЕС по въпросите на борбата с тероризма;
43. да предприеме последващи действия по оценката си на плана за действие за периода 2015—2019 г. относно трафика на огнестрелни оръжия между ЕС и региона на Югоизточна Европа⁶ и да включи „Пътната карта за устойчиво решение за незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях в Западните Балкани до 2024 г.“ („Пътната карта“) в новия план за действие на ЕС относно трафика на огнестрелни оръжия;
44. да разгледа възможностите за и да подкрепи разработването от партньорите в Западните Балкани на оперативно съвместими национални системи за биометрично регистриране/обмен на данни на кандидатите за убежище и незаконните мигранти — системи, които може да бъдат моделирани по образца на техническите принципи и принципите за защита на данните на Евродак, като по този начин се даде възможност за редовен регионален обмен на информация и се осигури бъдещата им оперативна съвместимост със системите на ЕС;

⁶ COM(2019) 293 final, 27.6.2019 г.

45. да проучи начини за по-нататъшно засилване на сътрудничеството с партньорите от Западните Балкани въз основа на възможностите, които предлага наскоро приетият регламент за служителите за връзка по въпросите на имиграцията;

**ПРИЗОВАВА НАДЛЕЖНИТЕ АГЕНЦИИ В ОБЛАСТТА НА ПРАВОСЪДИЕТО И
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ:**

46. да си сътрудничат с партньорите от Западните Балкани за създаването на взаимосвързани национални координационни центрове (НКЦ) за ефикасна миграционна политика, ефикасно управление на границите и справяне с предизвикателствата на миграцията, както и своевременно да обменят всякаква важна информация с компетентните органи на държавите членки и на асоциираните към Шенген държави, за да изготвят съвместен анализ на риска;
47. да засилят сътрудничеството между представителите на надлежните агенции в областта на ПВР в региона, включително сътрудничеството им с местните органи;
48. да засилят сътрудничеството между надлежните агенции и мисии по линия на ОПСО, както е предвидено в Гражданския пакт в областта на ОПСО;
49. да насърчават обмена на информация и знания между партньорите от Западните Балкани и съответните агенции от ЕС, като Европол, CEPOL, Европейската агенция за гранична и брегова охрана и EASO, при спазване на съответните изисквания за защита на данните, включително чрез предоставяне на помощ за укрепване на капацитета на граничната охрана, полицията/други правоприлагащи органи, бреговата охрана, органите, занимаващи се с миграцията, убежището и връщането, както и за подобряване на информационния поток в Западните Балкани и насърчаване на използването на SIENA в региона;

50. да увеличат участието на партньорите от Западните Балкани във и подкрепата за оперативните действия по линия на цикъла на политиката на ЕС/ЕМРАСТ и да продължат да спомагат, по целесъобразност, за създаването или развитието на оперативни работни групи в рамките на оперативния план за действие (ОПД) на ЕМРАСТ по отношение на подпомагането на незаконната имиграция и на други подходящи ОПД с цел набелязването на обекти от особен интерес, участващи в трансгранични организирани престъпни групи, както и да подпомагат подобни разследвания;
51. да подкрепят разработването от партньорите от Западните Балкани на националните системи за биометрично регистриране/обмен на данни на кандидатите за убежище и незаконните мигранти — системи, които може да бъдат моделирани по образеца на техническите принципи и принципите за защита на данните на Евродак, като по този начин се даде възможност за редовен регионален обмен на информация и се осигури бъдещата им оперативна съвместимост със системите на ЕС;
52. да прилагат подхода на ЕС относно наркотиците, в това число събирането на данни, създаването на национални обсерватории по въпросите на наркотиците и на система за ранно предупреждение, като Европейският център за мониторинг на наркотици и наркомании подпише допълнителни работни договорености с партньорите в региона и ги прилага последователно.
-